

Titel: Kapitel III.

Citation: "Kapitel III.", i *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1875*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r01-shoot-chptrd1e5096.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1875*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Kapitel III.

Om Besigtigelser, Syn og Skjøn

§ 148.

Politiet har at foretage Besigtigelser i alle

Tilfælde, hvor dets Pligter med Hensyn til Efterforskningen medføre det. Skjønnest det,

at Besigtigelse bør ske ved Retten, har Politiet at drage Omsorg for, at den forefundne Tilstand bliver uforandret, indtil Retshandlingen kan finde Sted.

Retten kan foretage Besigtigelse af Personer, Gjenstande og Lokalteter, naar Sådant findes nødvendigt eller hensigtsmæssigt for Sagens Oplysning. Vilde det medføre uforholdsmæssige Udgifter eller Ulemper, at Besigtigelsen foretages af den Ret, ved hvilken Sagen er anhängig, eller skal Besigtigelsen foretages for Hovedforhandlingen i en Sag, som er anhängig for Landsretten, foretages den af vedkommende Undersøgelsesdommer (§§ 6 og 60).

Undersøgelsesdommeren skal ved Besigtigelser såvidt mulig tilkalde to Retsvidner, naar en Retsskriver ikke er tilstede. Foretager den dømmende ret under Hovedforhandlingen en Besigtigelse på Åstedet, skulle alle de Personer Være tilstede, som ellers skulle være nærværende under Hovedforhandlingen.

Forudsætter Adgangen til Besigtigelse en Ransagning, skulle de ovenfor for denne fore« skrevne Betingelser og Regler iagttages.

§ 149.

Kræves der til en Besigtigelse eller iøvrigt til en Undersøgelse eller Bedømmelse af et faktisk Forhold, til hvilken undersøgelsen findes at give Anledning, Indsigter, som ikke kunne forudsættes hos Retten, tilkalder denne en eller flere Syns- eller Skjønsmænd. Retten bestemmer Antallet, for såvidt ingen særlig Forskrift herom er given.

Tilkaldelsen sker ved Rettens Udmeldelsesbeslutning, eller, hvis den Tilkaldte har en almindelig offentlig Bemyndigelse til Foretagelsen af sådant Syn eller Skjøn. ved Rettens til ham rettede Begjæring.

§ 150.

Personer, der vilde være udelukkede fra at handle som dømmere i Sagen, må ikke tilkaldes som Syns- eller Skjønsmænd.

Skulle Syns- eller Skjønsmænd udmeldes,

kunne kun uberygtede Personer vælges, der høre til et Troessamfund, for hvilket en anvendelig Edsformular forefindes, eller højtidelig Forsikkring i Eds Sted er hjemlet, og som ikke vilde Være udelukkede fra at

edfæstes som Vidner.

§ 551.

Enhver, der er Pligtig at vidne, er også pligtig at modtage Udmeldelse som Syns- eller Skjønsmænd. Dog skulle de om Vidner givne Afstandsbestemmelser ikke Være til Hinder for en Udmeldelse, som Forholdene findes at gjøre nødvendig.

statens Embeds- og Bestillingsmænd fritages for Udmeldelse, naar de ved Skrivelse fra de dem foresætte Myndigheder oplyse, at de ikke have Tid, eller at Forretningens Foretagelse iøvrigt kommer i Strid med deres offentlige Pligter.

§ 152.

Forsåvidt Personer ere beskikkede med almindelig Bemyndigelse til Foretagelsen af visse Syn eller skjøn, bør Andre kun udmeldes hertil, naar Henvendelse til hine vilde medføre en Forhaling, hvorved Øjemedet kunne forspildes, eller naar andre særegne Grunde gjøre det nødvendigt eller tilrådeligt.

Til Forretninger, ved hvilke der udkræves særegne videnskabelige Kundskaber eller færdigheder, som forudsætte sådanne, bør i Reglen kun udmeldes mænd, der ifølge offentlig Stilling eller dog ifølge offentlig aflagte prøver må ansees for duelige hertil.

Udkræves andre særegne Indsigter eller fagmæssige Færdigheder, bør i Reglen vælges mænd, som ifølge Livsstilling eller sædvanligt Erhverv ere kyndige i de omspurgte Retninger.

Skal en Kvinde synes på Legeme, bør i alle Tilfælde, hvor det til Øjemedets Opnåelse er tilstrækkeligt, ærbare Kvinder dertil vælges; navnlig bør, hvor spørgsmål foreligger om Svangerskab eller Barnefødsel, istedenfor læger lordemødre benyttes, naar disse må antages at have tilstrækkelig Indsigt til at afgive Erklæring om spørgsmålet.

§ 153.

Parterne kunne gjøre Henstillinger til Retten om Valget af Syns- eller Skjønsmændene; men Retten er ikke bunden herved. førend en Udmeldelse finder Sted, skal Retten, forsåvidt det kan ske uden Fare for Øjemedet, meddele Parterne, hvilke Personer der agtes udmeldte, og give dem Lejlighed til i den Anledning at ytre sig.

§ 154.

Personer, som bo udenfor vedkommende Rets Embedsområde, kunne kun udmeldes af deling, naar det er oplyst, at de ere villige til at efterkomme Udmeldelsen. Er dette ikke oplyst, og det, enten fordi der indenfor Retskredsen ikke findes sagkyndige Personer, som kunne benyttes, eller fordi den Ting, der er Genstand for Forretningen, er udenfor Retskredsen, findes, nødvendigt eller hensigtsmæssigt, at Personer udenfor

Retskredsen udmeldes, sker Udmeldelse efter Pålæg eller Begjæring ved den Undersøgelsesdommer, i hvis Kreds de, som ønskes udmeldte, bo.

§ 155.

Skal Forretningen foregå under dømme« rens Ledelse, må Rettens Beslutning eller Begjæring, næst en almindelig Angivelse af Forretningensøjemed, nævne Tid og Sted, naar og hvor Mændene skulle møde til Foretagelsen.

I andet Fald bør Beslutningen eller Ve« gjæringen angive Forretningens Gjenstand og Øjemed nøjagtig og tydelig, forelægge bestemte spørgsmål til Besvarelse, samt være ledsaget af fornødne Oplysninger; tillige skal Fristen til Erklæringens Afgivelse angives.

Parterne kunne andrage på, at opgivne Punkter inddrages under Forretningen.

§ 156.

Forretningen ledes ordentligvis af en dømmer. Udkræves fortsætte lagttagelser eller Forsøg, inden Erklæring kan afgives, eller findes Forretningens Ledelse af en dømmer af andre Grunde uhensigtsmæssig eller ufornöden, foretages Forretningen af den eller de tilkaldte

Mand efter den i Udmeldelsesbeslutningen eller Begjæringen givne Anvisning.

Naar Sømmelighedshensyn forbyde det, må dømmeren ikke personlig overvære Forretningen.

§ 157.

Om Forretningen ledende dømmer påminder Mændene om at gå samvittighedsfuldt og upartisk tilværks, henleder deres Opmærksomhed på, hvad det i Særdeleshed kommer an på, og foreligger dem de spørgsmål, som skulle besvares.

Syns- eller Skjønsmændene kunne fordre spørgsmål forelagte den Sigtede eller Vidner angående Punkter, som ere af Vigtighed for deres Erklæring.

Om fornødent bør der gives Mændene Lejlighed til at gjøre sig bekendt med Sagens Aktstykker.

Vil Forretningen medføre Tilintetgørelse af eller Forandringer ved dens gjenstand, bør såvidt mulig en Del af samme holdes udenfor Forretningen. Lader dette sig ikke gjøre, bør altid mindst to Syns- eller skjønsmænd tilkaldes.

De gjaldende Regler om visse Syns eller skjønns Foretagelse blive stående ved Magt, forsåvidt de ikke stride mod denne Lovs Forskrifter.

§ 158.

Forretningen afgives efter Rettens Beslutning enten i Form af en skriftlig Erklæring undertegnet af Syns- eller skjønsmændene, som overgives til retten, eller mundtlig til Retsbogen.

Ere Mændene ikke enige, bør det fremgå af Erklæringen, af hvilken Anskuelse de enkelte Syns- eller skjønsmænd ere.

De gjældende nærmere Regler om Formen for visse Erklæringers Afgivelse blive stående ved Magt.

§ 159.

Syns- og skjønsmændene ere Pligtige for retten at aflægge Ed på deres Forretning samt at besvare de til dem i Anledning af de«

res Erklæring stillede spørgsmaal. Er Forretningen foretagen af en dertil beskikket kollegial Myndighed, fyldestgøres ovennævnte Forpligtelse derved, at et eller, navnlig naar der er Meningsforskjel, flere af dens Medlemmer efter Kollegiets Bestemmelse give møde paa dets Vegne.

Edførstelse sinder udenfor Hovedforhandlingen kun Sted, naar Mændene ikke skulle indkaldes til eller befrygtes ikke at kunne møde under denne; to Retsvidner skulle i saa Fald saavidt mulig tilkaldes, naar en Netsffriver ikke er tilstede. Er Forretningen foretagen i Henhold til en almindelig Bemyndigelse, bortfalder Edsasterggelsen. Eden gaar ud paa, at Forretningen er udført med Samvittighedsfuldhed og efter bedste Overbevisning; den aflægges for Erklæringens Afgivelse, eller hvis denne er afgiven tidligere, for dens Oplæsning.

Afhørelsen sker efter de om Vidner gjældende Regler ^ dog raadslaa mændene i Reglen om. Sværet, med mindre retten beslutter, at de skulle afhøres enkeltvis.

§ 160.

næst Forpligtelsen til efter Omstændighederne at udtale sig for den dømmes, som leder Forretningen, paa hviler det Syns- og skjønsmænd til Fyldestgørelse af Bestemmelserne i §§ 158 og 159 efter lovlige Indkaldelse at give Msde for vedkommende Ret. Udenfor Hovedforhandlingen samt i Sager, der behandles ved Underretten, er mødepligten begramset: paa samme Maade som for Vidner.

§ 161.

Findes den af Syns- eller skjønsmænd afgivne Erklæring utydelig, ufuldstændig eller ubestemt, modsigende eller Støttet paa urigtige eller ubeviste Forudsætninger, kan Retten paalægge dem at omgjøre eller fuldstændiggjøre Forretningen.

Kan et tilfredsstillende Resultat ikke opnaaes eller ventes ad denne Vej, eller findes der iøvrigt Grund dertil, kan Retten tilkalde andre Syns- eller skjønsmænd til en ny Forretnings Foretagelse.

§ 162.

Imod Syns- eller Skjønsmænd, der uden lovligt Forfald udeblive, eller uden tilstrækkelig Grund forsømme at gjøre deres Forretning færdig, eller nægte at deltage i Forretningen eller ubeføjet vægre sig ved at efterkomme Rettens Pålæg om at omgøre eller fuldstændiggjøre Forretningen, anvendes de i § 137, jfr. § 138, for Vidner bestemte Tvangsmidler med de Lempelser, som følge af Forholdets Natur. Imod Syns- eller Skjønsmænd, der nægte at afgive Erklæring eller at besvare de til dem angående Erklæringen i Retten stillede spørgsmål eller at aflægge Ed på Forretningen, hvor Ed er foreskreven, komme Reglerne i § 145 til Anvendelse.

§ 163.

Til Understøttelse under Efterforskningen kan Politimesteren lade foretage Syns- eller Skønsforretninger ved mænd, som han selv tilkalder, samt afkræve disse ubeediget Erklæring angående Forretningens Resultat. Ere de Pågjældende ikke beskikkede med almindelig Bemyndigelse til Foretagelsen af sådant Syn eller skjøn, ere de dog kun Pligtige til at efterkomme Kaldelsen, naar Forretningen skal foretages og Erklæringen afgives i den Politikreds, i hvilken de bo. Udeblive eller vægre den eller de Tilkaldte sig ved at efterkomme Kaldelsen, kan en bøde af indtil 10 Kr. til Politikassen pålægges dem, at udrede inden 8 Dage, forsåvidt ikke Klage fremsættes efter Regelen i § 226; iøvrigt kunne ingen Tvangsforanstaltninger træffes af Politimesteren.

Er Forretningens Gjenstand udsat for, eller vil Forretningen medføre dens Tilintetgørelse eller sådanne Forandringer ved den, at Gjentagelse senere ikke vil kunne finde Sted, er Politimesteren dog kun berettiget til at tilkalde Syns- eller Skjønsmænd, naar Omstændighederne ikke tillade Opsættelse. Tillige har han i sådant Fald snarest mulig at henvende sig til Retten om Varetagelse af det videre fornødne i Anledning af Forretningen. Den, der udebliver eller vægrer sig ved at efterkomme Kaldelsen under de nævnte Omstændigheder, kan om sornødent afhentes med Magt.

iøvrigt komme de ovenfor givne Regler også til Anvendelse ved de i denne Paragraf ommeldte Forretninger med de Lempelser, som følge af Forholdets Natur.

§ 164.

For Syns- eller Skønsforretninger, som ikke foretages ifølge Embedspligt, erholde Syns- og Skjønsmænd, forsåvidt det dem pålagte Hverv kræver deres nærværelse mere en $\frac{1}{2}$ Mil borte fra deres Hjem, i Vederlag for Befordring $1\frac{1}{2}$ Kr. for hver løbende Mil samt derhos i Tærepeng 6 Kr. for hver Dag, de ere fraværende fra Hjemmet. Disse Ydelser eller, hvis de ikke kunne anslåes bestemt, passende Forstud på dem, skulle tilbydes forud. Syns- og Skjønsmænd have derhos Krav på Godtgjørelse af havte Udlæg og på sportelmæssig Betaling for deres Forretnings Udførelse. Har Forretningen udkrævet særlig møje eller Tidsanvendelse, kan Rettens Formand forhøje Betalingen efter sit Skjøn.

Udenfor de omhandlede Betalinger må Syns- og Skjønsmænd under den i Stræffelovens § 117 bestemte Straf Intet modtage af Parterne for deres Forretning.

For møder for Retten i Anledning af den foretagne Forretning erholde Mændene Godtgjørelse efter de for Vidner givne Regler.

§ 165.

De om Vidner givne Regler skulle med de Lempelser, der følge af Forholdets Natur, anvendes på Syns- og Skjønsmænd, forsåvidt ovenstående Forskrifter ikke ere til Hinder derfor.

